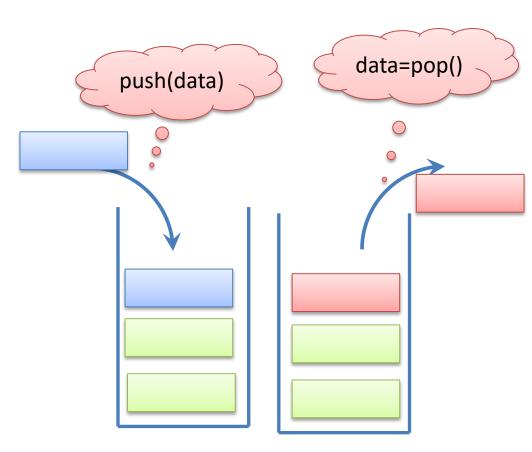
Yığıt Soyut Veri Tipi (Stack ADT) Yığıt Veri Yapısı

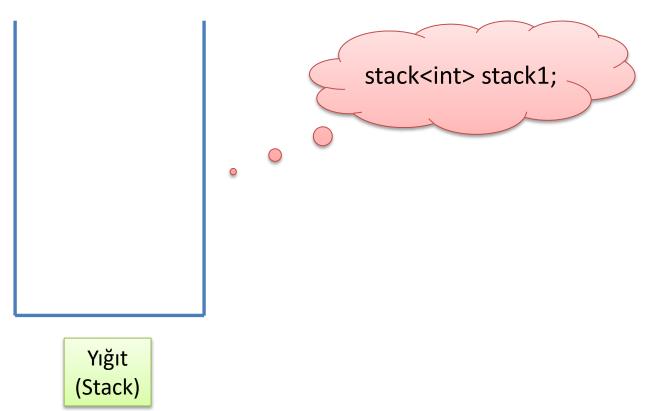
Yığıt

- Yığıt, elemanları sadece bir uçtan eklenip çıkarılabilen liste benzeri bir yapıdır.
- Son giren ilk çıkar mantığına göre çalışır.
- Last In First Out (LIFO)
- Yığıta eklenen son elemanın konumu en üsttedir.
- Yığıttan bir eleman çıkarılacağı zaman en üstteki eleman çıkartılır

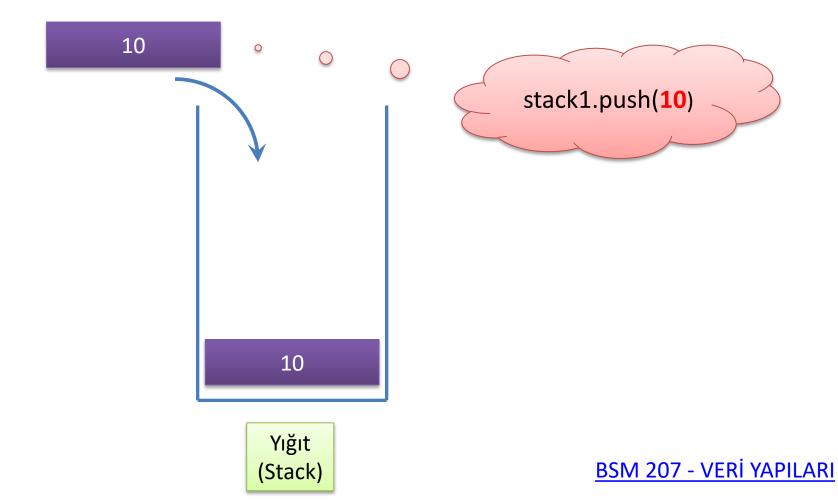
- Stack ADT temel işlemleri:
- yığıtın üstüne veri gönderme
- yığıtın üstünden veri silme
- yığıtın üstünden veri okuma
- Lyığıtı boşaltma
- void push(data)
- void pop()
- eleman top() veya peek()
- void clear()

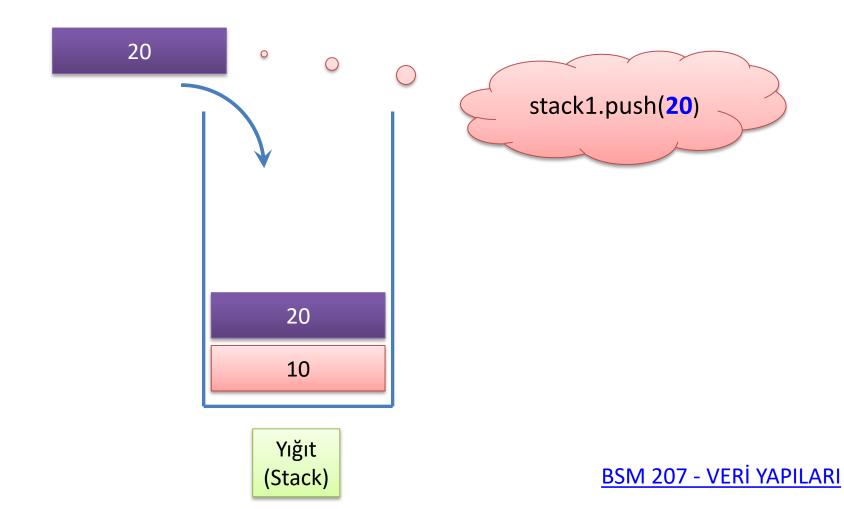
stack sınıfından tanımlanmış stack1 isimli bir yığıt olsun. Başlangıçta yığıt boş.

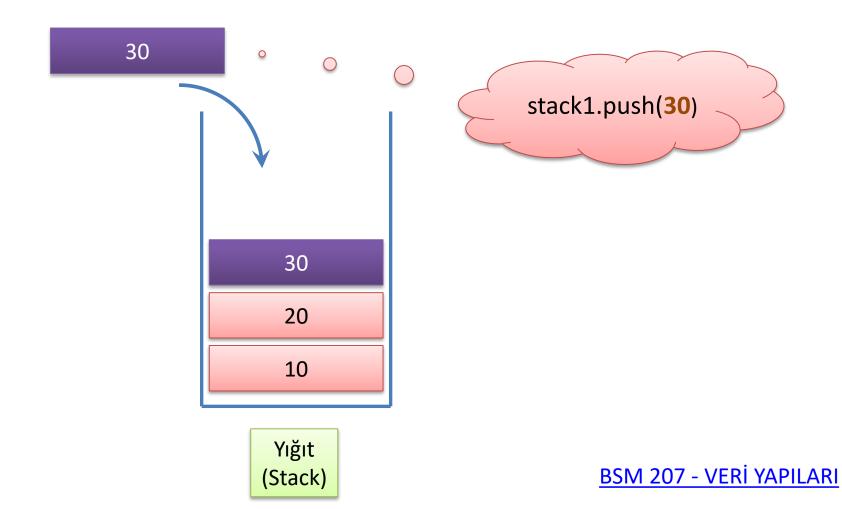
Push ile yığıtın üstüne yeni bir eleman ekliyoruz.

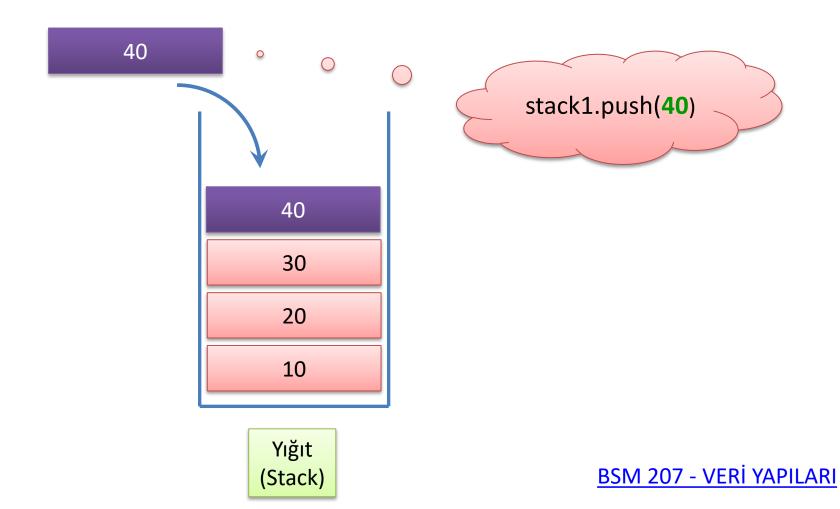
Push ile yığıta yeni bir eleman ekliyoruz.

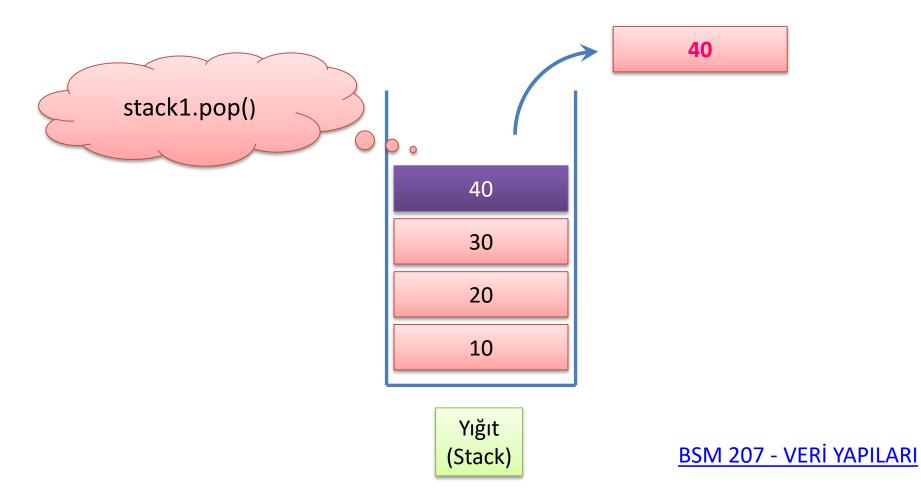

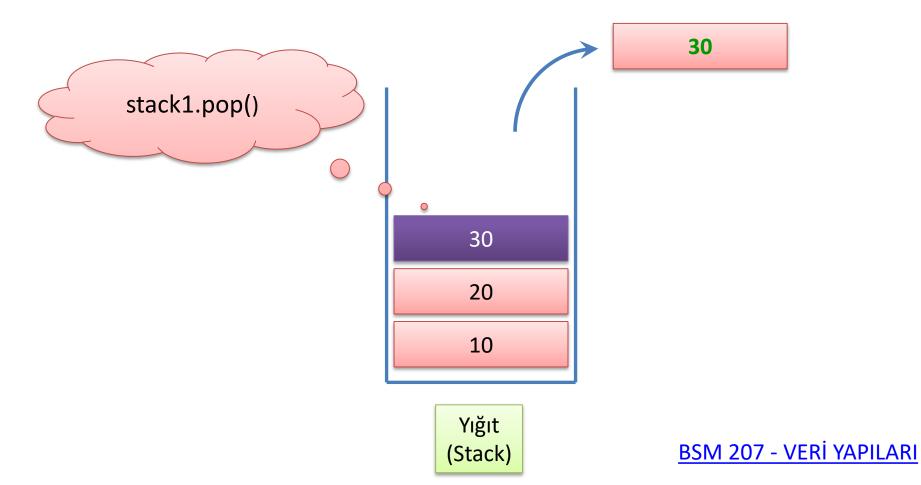
Push ile yığıtın üstüne yeni bir eleman ekliyoruz.

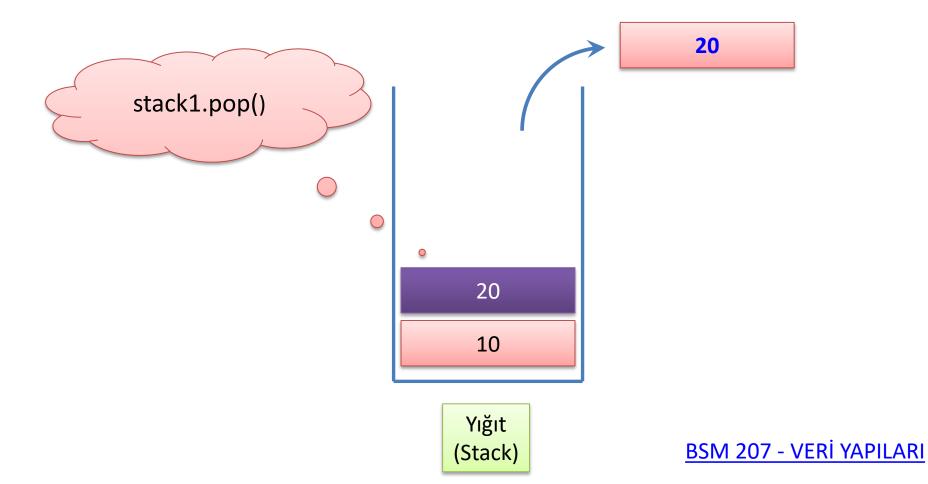

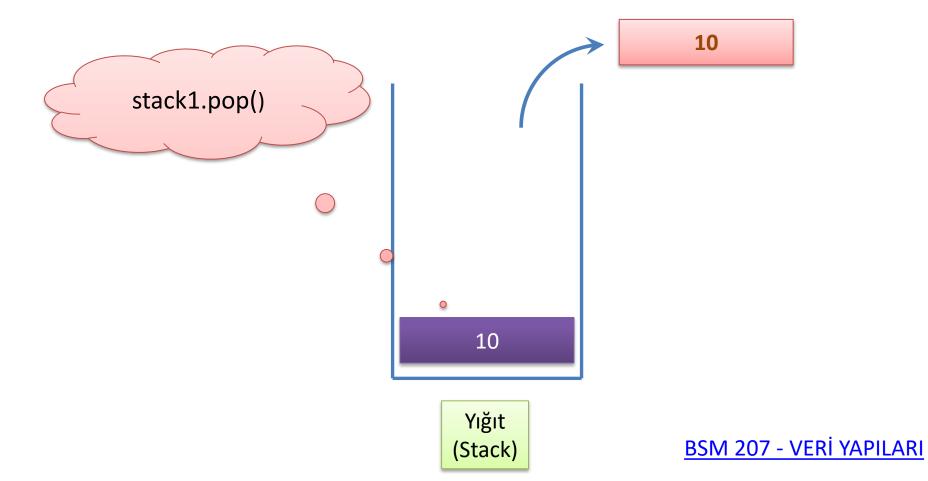
Push ile yığıtın üstüne yeni bir eleman ekliyoruz.

Yığıt üzerinde tanımlı temel işlemler

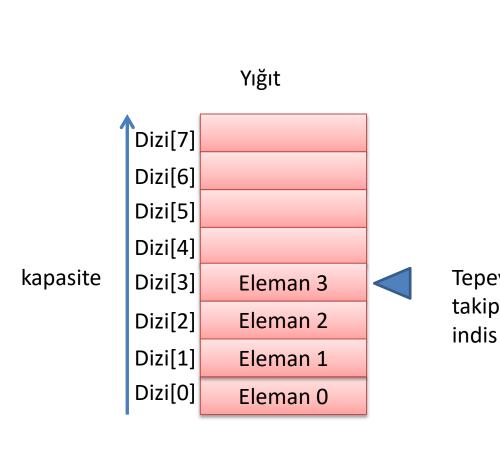
• push : veriyi yığıtın üstüne gönder

pop : yığıtın üstündeki veriyi çıkart

top,peek: en üstteki veriyi oku

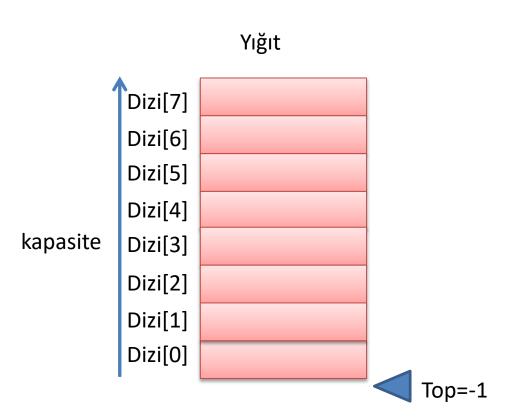
• isEmpty : yığıt boş mu?

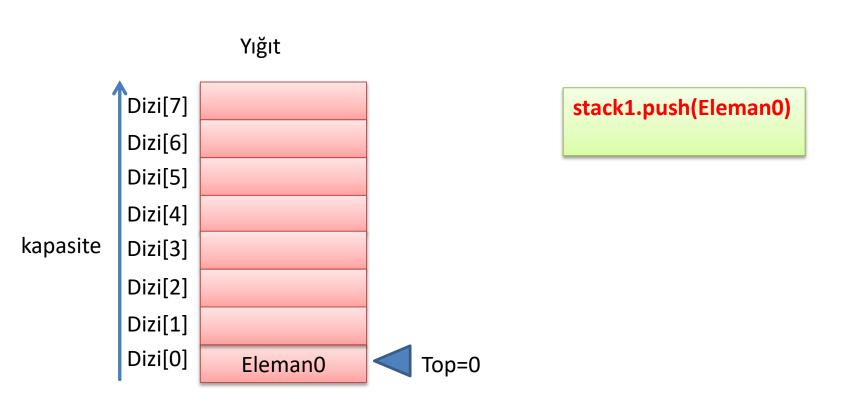
clear : yığıtı boşalt

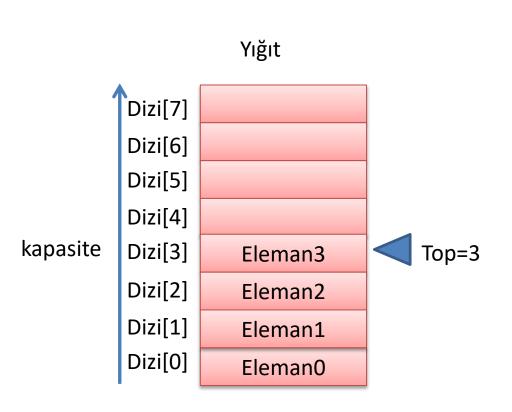

Tepeyi takip eden

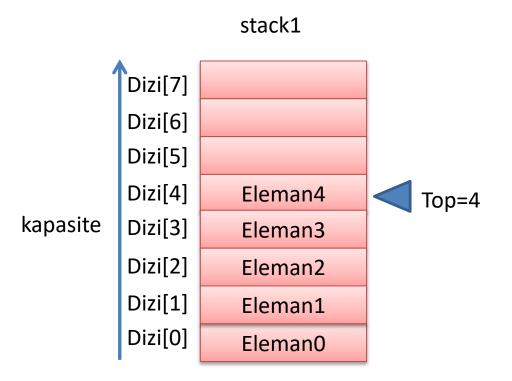
- Dizi ile gerçekleştirmede stack elemaları dizi üzerinde tutulur.
- Bir tam sayı
   değişken yığıtın
   tepesindeki
   elemanın adresini
   takip etmek için
   kulanılır.

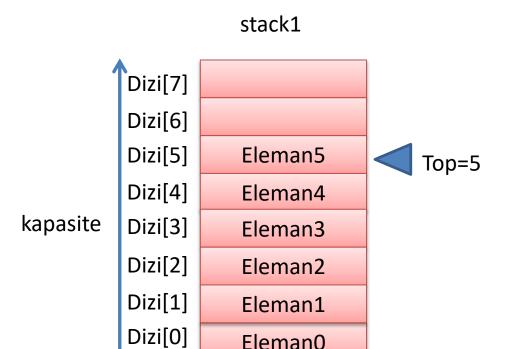

stack1.push(Eleman0)
stack1.push(Eleman1)
stack1.push(Eleman2)
stack1.push(Eleman3)

stack1.push(Eleman0) stack1.push(Eleman1) stack1.push(Eleman2) stack1.push(Eleman3) stack1.push(Eleman4)

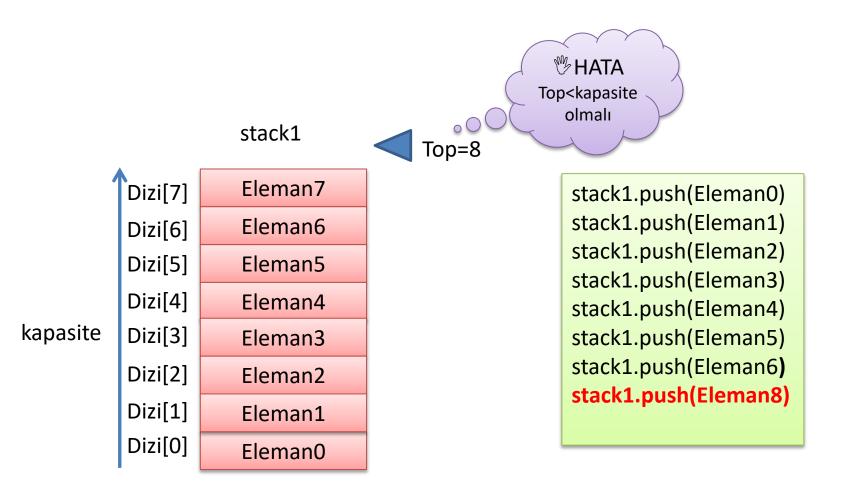

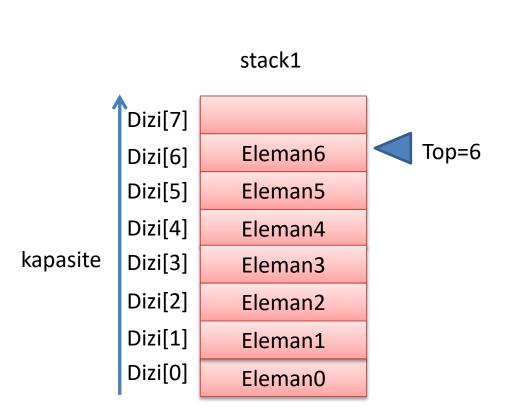
stack1.push(Eleman0) stack1.push(Eleman1) stack1.push(Eleman2) stack1.push(Eleman3) stack1.push(Eleman4) stack1.push(Eleman5)

stack1

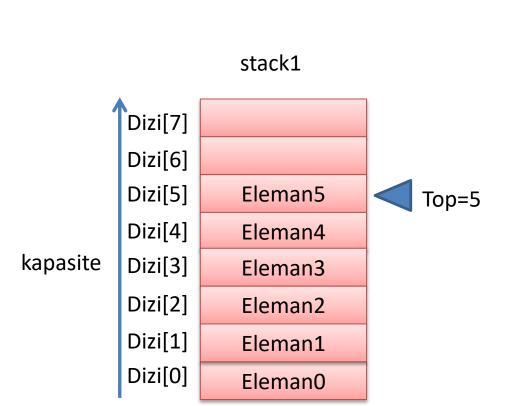
	Dizi[7]	Eleman7	Top=7
kapasite	Dizi[6]	Eleman6	
	Dizi[5]	Eleman5	
	Dizi[4]	Eleman4	
	Dizi[3]	Eleman3	
	Dizi[2]	Eleman2	
	Dizi[1]	Eleman1	
	Dizi[0]	Eleman0	

```
stack1.push(Eleman0)
stack1.push(Eleman1)
stack1.push(Eleman2)
stack1.push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman6)
```

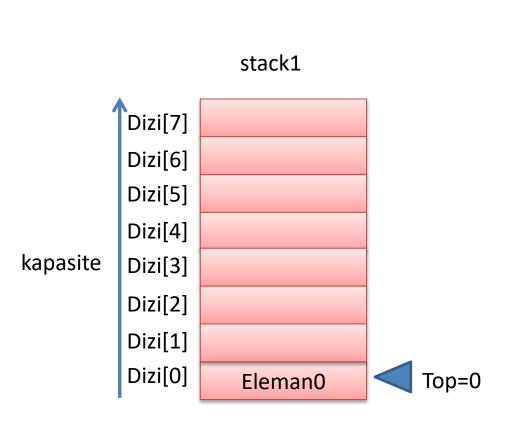

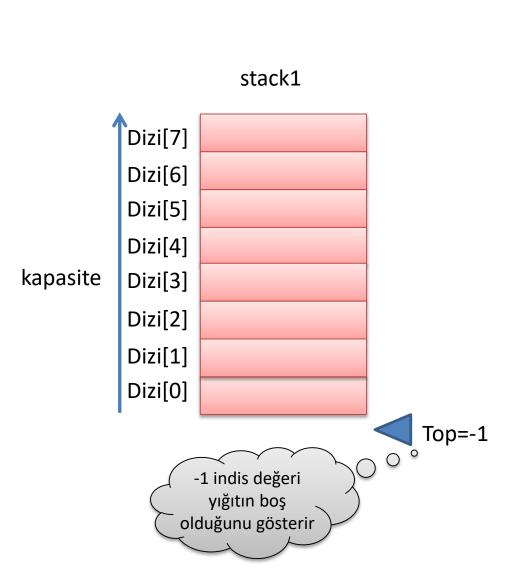
stack1.push(Eleman0)
stack1.push(Eleman1)
stack1.push(Eleman2)
stack1.push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman7)
stack1.push(Eleman7)

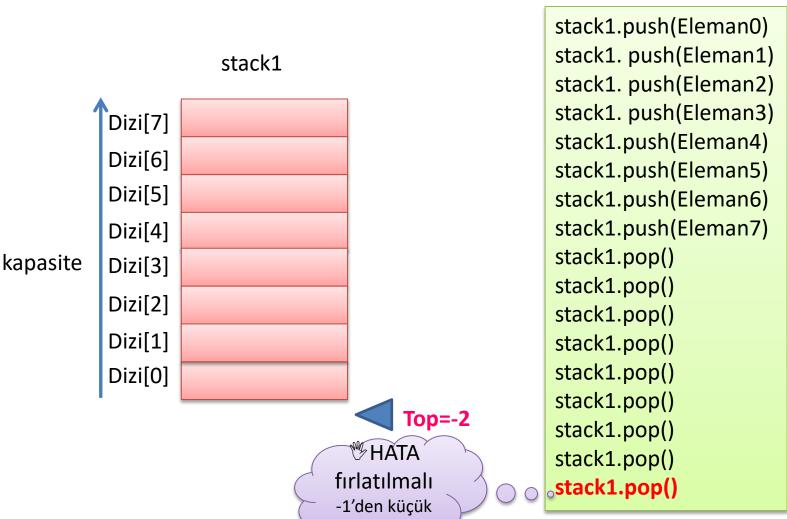
```
stack1.push(Eleman0)
stack1. push(Eleman1)
stack1. push(Eleman2)
stack1. push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman7)
stack1.push(Eleman7)
stack1.pop()
```


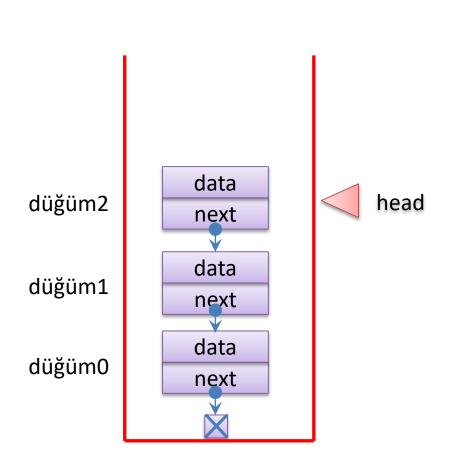
```
stack1.push(Eleman0)
stack1. push(Eleman1)
stack1. push(Eleman2)
stack1. push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman7)
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
```


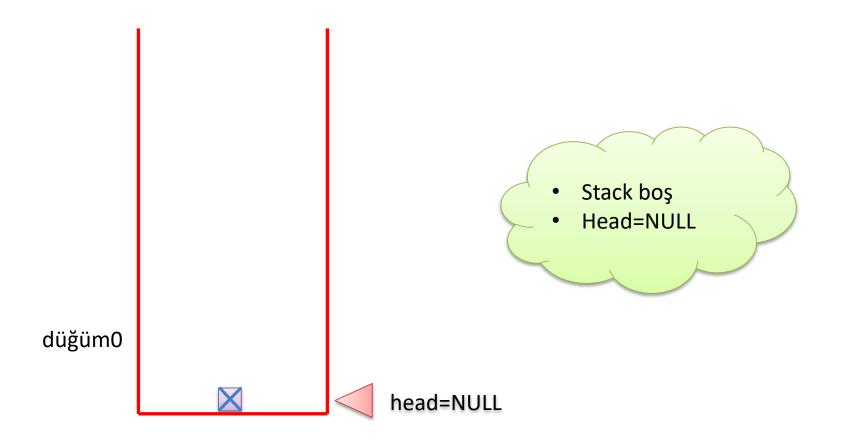
```
stack1.push(Eleman0)
stack1. push(Eleman1)
stack1. push(Eleman2)
stack1. push(Eleman3)
stack1.push(Eleman4)
stack1.push(Eleman5)
stack1.push(Eleman6)
stack1.push(Eleman7)
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()
```

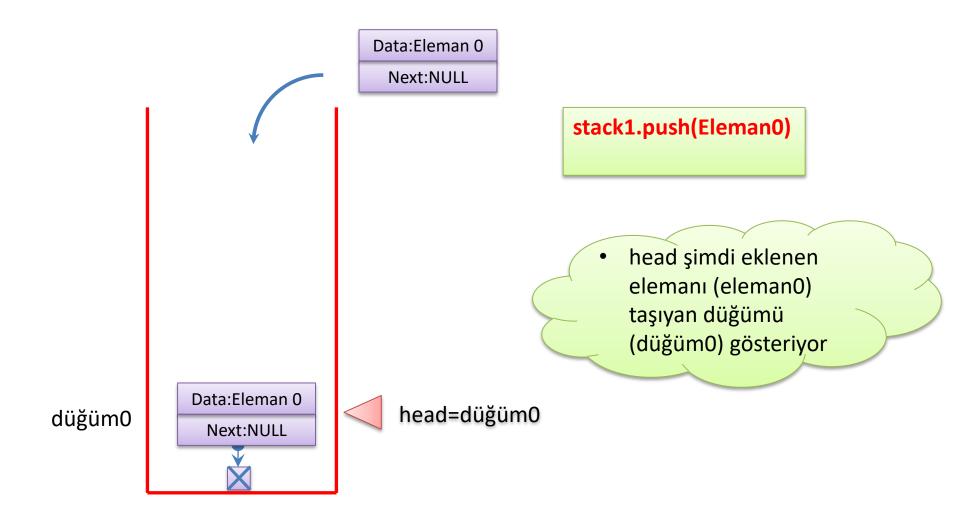

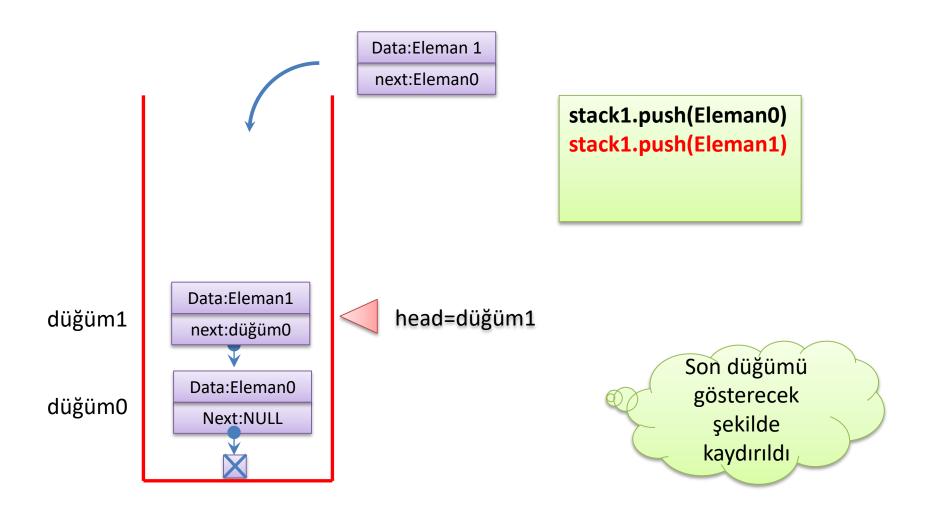
olamaz

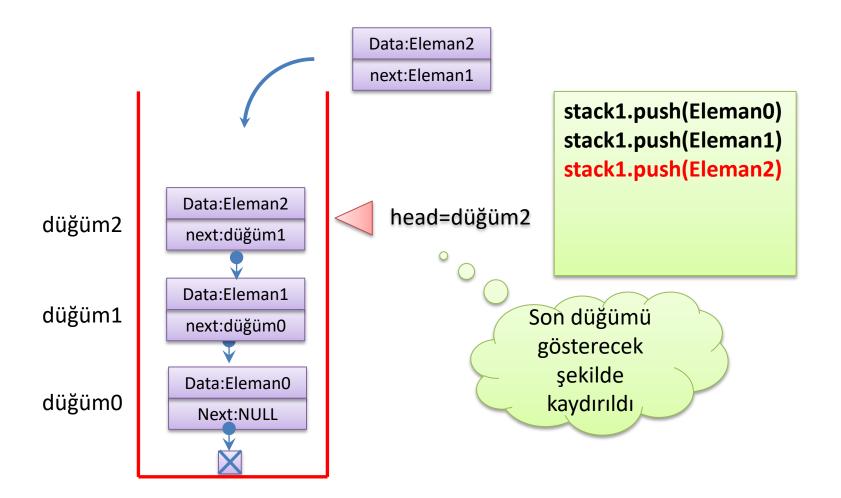

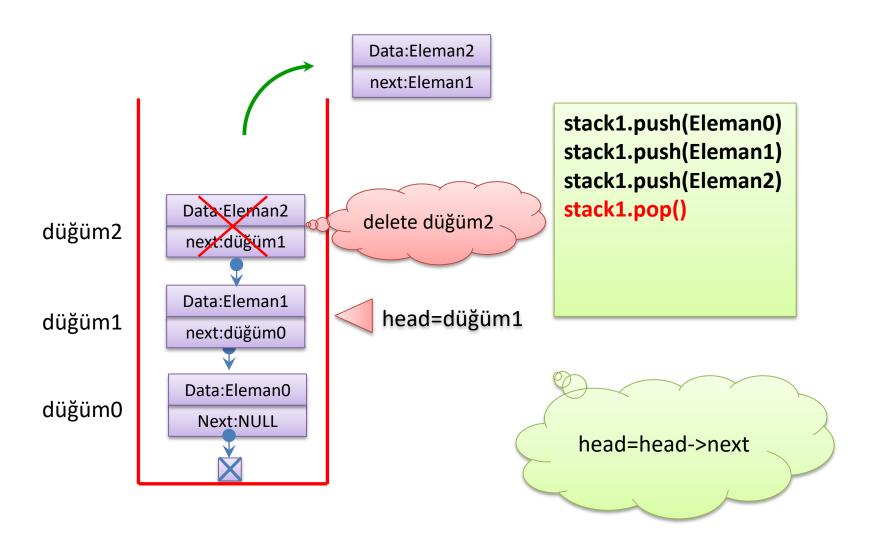
- Bağlı listeyi oluşturan düğümler, yığıt veri yapısını oluşturmak için kullanılabilir.
- Yığıta eleman itmek bir bağlı listenin başına eleman eklemek gibi düşünülebilir. (push_front(eleman))
- Yığıttan eleman silmek ise yine bağlı listenin ilk elemanını silmek gibidir. (pop_front())
- Liste başı (head) yığıtın tepesini gösterir.

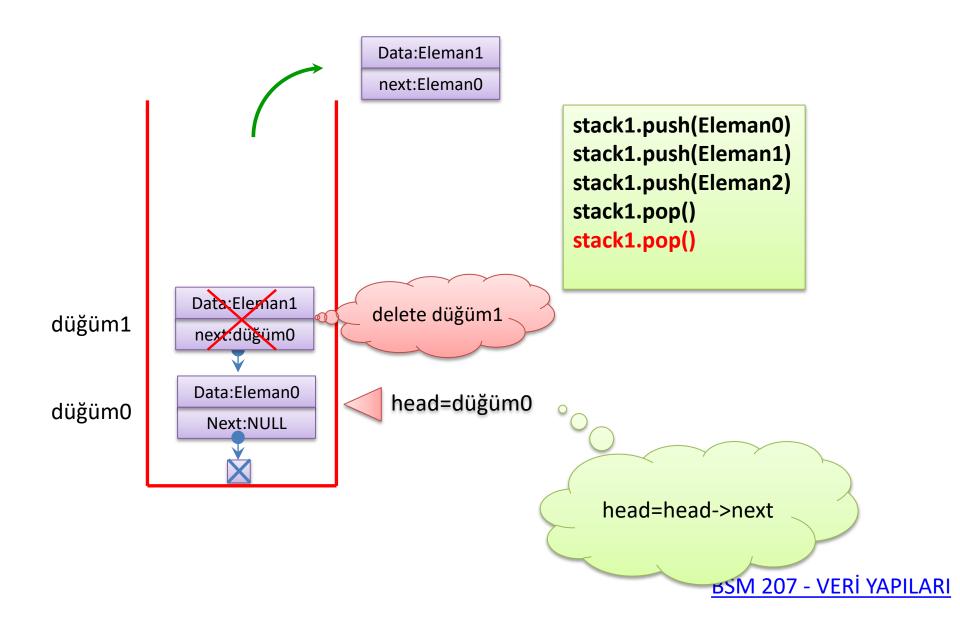

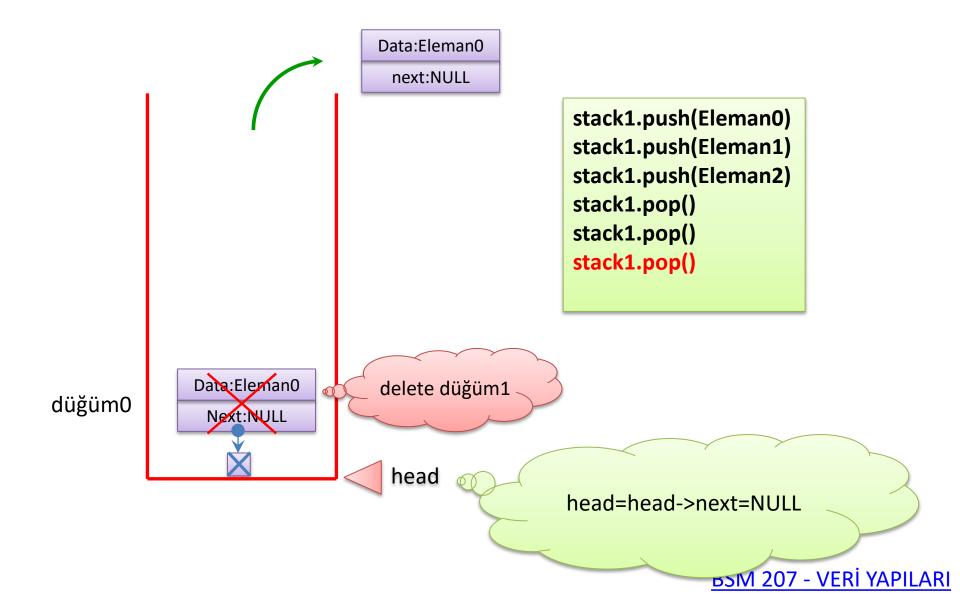

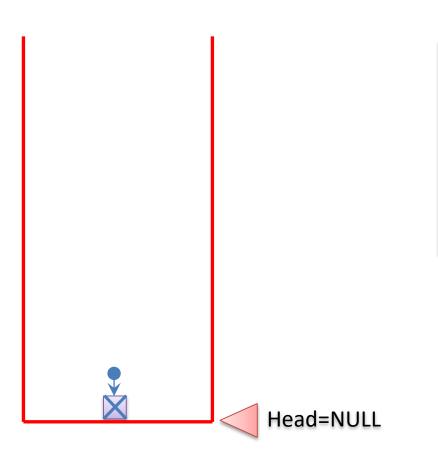

stack1.push(Eleman0)
stack1.push(Eleman1)
stack1.push(Eleman2)
stack1.pop()
stack1.pop()
stack1.pop()

Infix, Prefix, Postfix

- Parantezler
- 5+6*7 ifadesinin hesaplanması
- Önce toplama:

$$(5+6)*7 = 11*7 = 77$$

Önce çarpma:

 Parantezlerin kullanımı infix notasyonunda önemlidir.

Stack uygulaması: Infix, Prefix, Postfix

- Infix notasyonunda
- A ve B yi toplamak için

A ve B'yi çarpmak için

 Operatörler (*,+,-,/) operandların (A,B) arasına gelir

- Prefix notasyonunda
- iki operand arasındaki operatör önce belirtilir.
- A ve B yi toplamak için, topla A B
  - + A B
- A ve B'yi çarpmak için, çarp A B
  - * A B

- Postfix notasyonunda
- iki operand arasındaki operatör sonra belirtilir.
- A ve B yi toplamak için, A B topla

$$AB +$$

A ve B'yi çarpmak için, A B çarp

Prefix notasyonu

•
$$+5*67 =$$
 $=+542$
 $=47$
• $*+567 =$
 $=47$
 $=117$

 Parantez kullanmadan işlem önceliği tanımlanabilir

Postfix notasyonu

 Parantez kullanmadan işlem önceliği tanımlanabilir

Postfix dönüşümünün değerlendirilmesi

- Genelde bir compiler bir infix ifadeyi hesaplayacağı zaman önce postfix formuna dönüştürür.
- Böylece ortaya çıkabilecek olan belirsizlikler ortadan kaldırılır.

•
$$5*6+7*8 \rightarrow 56*78*+$$

Algoritma- Infix'den postfix'e dönüşüm

- 1.Create an empty stack
- 2. Convert the input infix string to a list
- 3.Scan the token list from left to right.
  - •If the token is an operand, append it to the end of the output list.
  - •If the token is a left parenthesis, push it on the stack
  - •If the token is a right parenthesis, pop the stack
  - •If the token is an operator, *, /, +, or -, push it on the stack. However, first remove any operators already on the stack that have *higher or equal precedence (sadece yüksek de olabilir)* and append them to the output list.
  - •When the input expression has been completely processed, check the stack

http://interactivepython.org/runestone/static/pythonds/BasicDS/InfixPrefixandPostfixExpressions.html

Algorithm InfixToPostFix (I)

Transform an infix expression I to a postfix expression P

```
create an empty stack S;
P \leftarrow \text{empty expression};
index \leftarrow 1;
while we have not reached the end of I do
  ch \leftarrow I[index]; \{ store in ch the next character in I \}
  if ch is an operand then
    append ch to the end of P;
  else if ch is a '(' then
    push ch onto S;
  else if ch is a ')' then
    repeat
       pop operators from S and append them to P;
    until a '(' is popped;
  else \{ch \text{ is an operator}\}\
    while S is not empty and top of S is not '(' and top of S is not a lower precedence operator do
       pop operators from S and append them to P;
    end while
    push ch onto S;
  end if
  index \leftarrow index + 1:
end while
```

Operator öncelikleri

operator precedence (and associativity) is

- -lowest: +, -
- (left to right, e.g., 1-2-3 = (1-2)-3)
- -middle: *, / (left to right, e.g., 1/2/3 = (1/2)/3)
- - highest: ^ (right to left, e.g., 1^2^3 = 1^(2^3))

- Çıkış:
- Stack:

- Çıkış:
- Stack: (
- Stack geçmişi:
- Stack: (

- Çıkış: 10
- Stack: (
- Stack geçmişi:
- Stack: (

- Çıkış: 10
- Stack: (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+

- Çıkış: 10 5
- Stack: (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+

- Çıkış: 10 5
- Stack: (+ *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *

- Çıkış: 10 5 3
- Stack: (+ *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *

• $(10+5*3-16/2^3)*(5+7)$

- Çıkış: 10 5 3
- Stack: (+ *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *

- operatörü yığıta itilmeden önce daha yüksek öncelikli * opeatörü çıkışa yazılmalı. Eşit veya daha düşük öncelikliler yığıtta kalıyor. Bazı algoritmalar eşit önceliklileri de çıkartıyor. Bu sonucu değiştirmiyor.

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 *
- Stack: (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+

- operatörü yığıta itilmeden önce daha yüksek öncelikli * opeatörü çıkışa yazılmalı. Eşit veya daha düşük öncelikliler yığıtta kalıyor. Bazı algoritmalar eşit önceliklileri de çıkartıyor. Bu sonucu değiştirmiyor.

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 *
- Stack: (+ -
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -

- operatörü yığıta itilmeden önce daha yüksek öncelikli * opeatörü çıkışa yazılmalı. Eşit veya daha düşük öncelikliler yığıtta kalıyor. Bazı algoritmalar eşit önceliklileri de çıkartıyor. Bu sonucu değiştirmiyor.

- Çıkış: 10 5 3 * 16
- Stack: (+ -
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -

- Çıkış: 10 5 3 * 16
- Stack: (+ /
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2
- Stack: (+ /
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2
- Stack: (+ / ^
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3
- Stack: (+ / ^
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3
- Stack: (+ / ^
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^
- Stack: (+ /
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ /
- Stack: (+ -
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / -
- Stack: (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack: (+

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

```
• Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / - +
```

- Stack: (
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack: (

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / +
- Stack:
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / +
- Stack: *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / +
- Stack: * (
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5
- Stack: * (
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5
- Stack: * (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7
- Stack: * (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7
- Stack: * (+
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+

Örnek: Infix'den postfix'e dönüşüm

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7 +
- Stack: * (
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+
- Stack: *(

Örnek: Infix'den postfix'e dönüşüm

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7 +
- Stack: *
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^
- Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+
- Stack: *(
- Stack: *

Örnek: Infix'den postfix'e dönüşüm

(10+5*3-16/2^3)*(5+7)

- Çıkış: 10 5 3 * 16 2 3 ^ / + 5 7 + *
- Stack:
- Stack geçmişi:
- Stack: (
- Stack: (+
- Stack: (+ *
- Stack: (+
- Stack: (+ -
- Stack: (+ /
- Stack: (+ / ^Stack: (+ /
- Stack: (+ -
- Stack:
- Stack: *
- Stack: *(
- Stack: *(+
- Stack: *(
- Stack: *
- Stack:

Örnek:

Infix: A * (B + C * D) + E

Postfix: ABCD*+*E+

	current symbol	operator stack	postfix string
1	Α		А
2	*	*	А
3	(	* (	Α
4	В	* (	АВ
5	+	* (+	АВ
6	С	* (+	АВС
7	*	* (+ *	АВС
8	D	* (+ *	ABCD
9	)	*	A B C D * +
10	+	+	A B C D * + *
11	E	+	A B C D * + * E
12			A B C D * + * E +

BSM 207 - VERİ YAPILARI

Örnekler

- Infix:(5+4-6)*(8+10)/((1+5)*(5-2))
- Postfix: 5 4 6 + 8 10 + 1 5 + 5 2 * / *
- Infix: 5-16/(4*2^2)
- Postfix: 5 16 4 2 2 ^ * / -
- Infix: 5-16/4*2^2
- Postfix: 5 16 4 / 2 2 ^ * -
- Infix: (5-16)/4*2^2
- Postfix: 5 16-4 / 2 2 ^ *

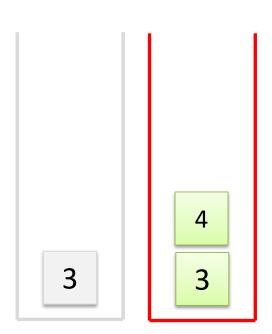
• Örnek: 34 + 56 * 92 - + *

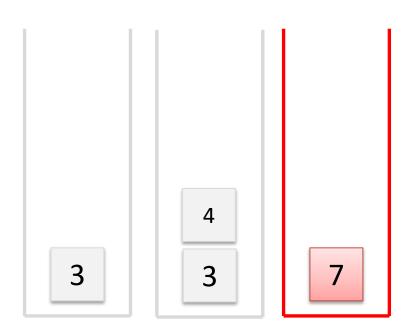
3

Elemanlar yığıta itilirken, ifade içerisinde bir operatöre sıra geldiği zaman yığıt içerisindeki son iki ifade üzerinde işlem gerçekleştirilir. Son iki eleman çıkartılır ve ve sonuç tekrar yığıta yazılır.

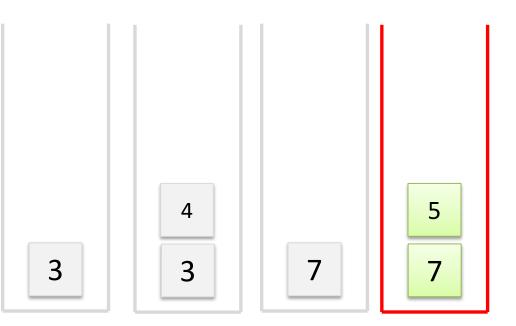

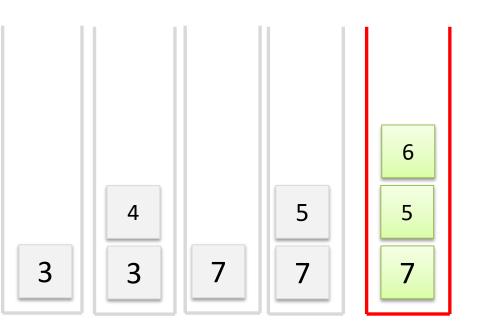

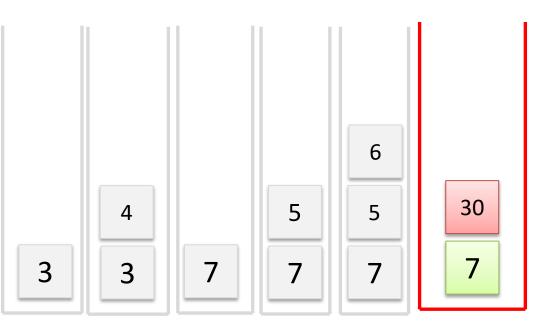

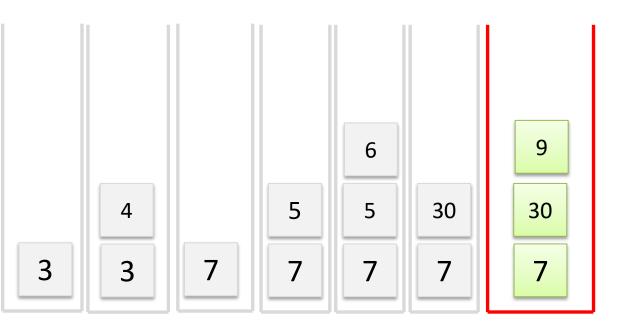

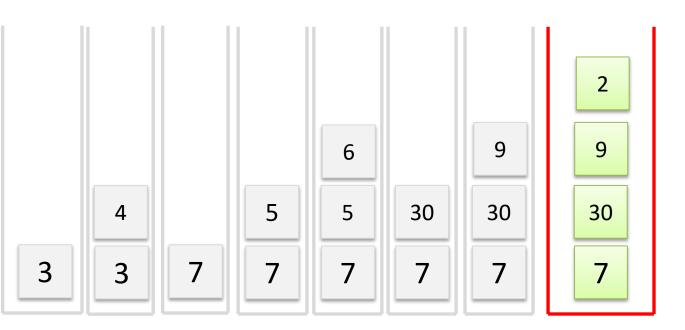

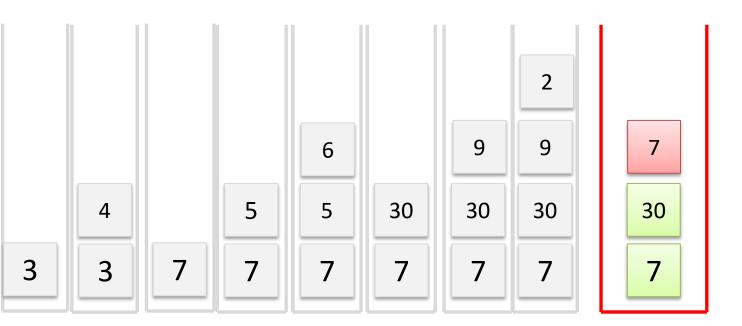

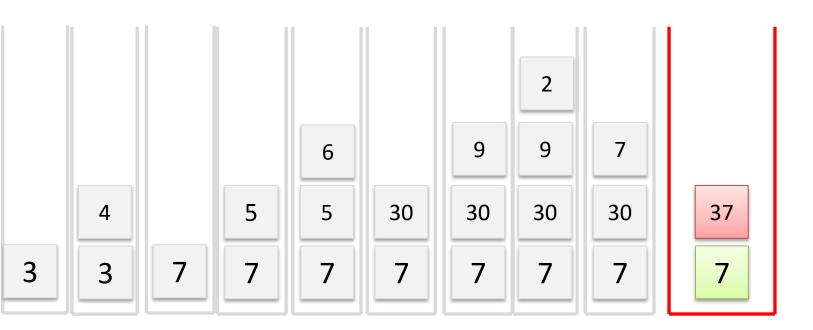

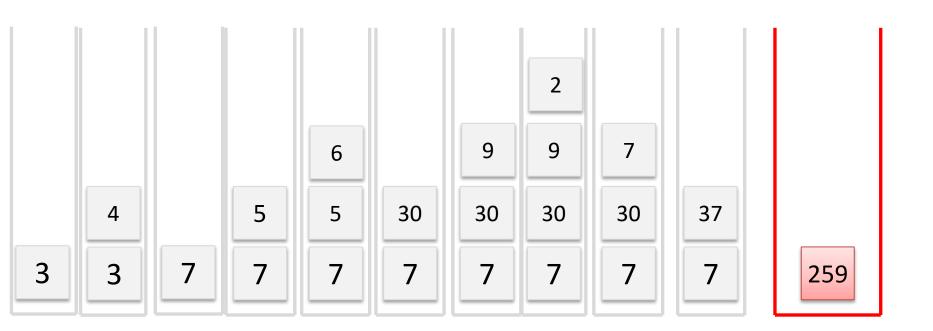

Algoritma- Bir postfix ifadenin hesaplanması

 Suppose P is an arithmetic expression in postfix notation. We will evaluate it using a stack to hold the operands.

```
Start with an empty stack. We scan P from left to right.

While (we have not reached the end of P)

If an operand is found

push it onto the stack

End-If

If an operator is found

Pop the stack and call the value A

Pop the stack and call the value B

Evaluate B op A using the operator just found.

Push the resulting value onto the stack

End-If

End-While

Pop the stack (this is the final value)
```

- Notes:
- At the end, there should be only one element left on the stack.
- This assumes the postfix expression is valid.
- http://faculty.cs.niu.edu/~hutchins/csci241/eval.htm

C++'de Stack ADT

9

Example

```
1 // stack::push/pop
 2 #include <iostream>
                       // std::cout
 3 #include <stack>
                           // std::stack
 5 int main ()
 6
    std::stack<int> mystack;
    for (int i=0; i<5; ++i) mystack.push(i);
10
    std::cout << "Popping out elements...";</pre>
12
    while (!mystack.empty())
13
14
       std::cout << ' ' << mystack.top();
15
       mystack.pop();
16
17
    std::cout << '\n';
18
19
    return 0:
20 ]
```

Java ve C#'da stack

java.util

```
Class Stack<E>
```

```
java.lang.Object
       iava.util.AbstractCollection<E>
          java.util.AbstractList<E>
             java.util.Vector<E>
                 java.util.Stack<E>
import java.util.Stack;
public class Program {
    public static void main(String[] args) {
         Stack<String> stack = new Stack<>();
         stack.push("fly");
         stack.push("worm");
         stack.push("butterfly");
         // Peek at the top of the stack.
         String peekResult = stack.peek();
         System.out.println(peekResult);
         // Pop the stack and display the result.
         String popResult = stack.pop();
         System.out.println(popResult);
         // Pop again.
         popResult = stack.pop();
         System.out.println(popResult);
```

Output

butterfly butterfly worm

http://www.dotnetperls.com/stack-java

Namespace: System.Collections
Assembly: mscorlib (in mscorlib.dll)

Inheritance Hierarchy

```
using System;
using System.Collections;
public class SamplesStack {
  public static void Main() {
      // Creates and initializes a new Stack.
     Stack myStack = new Stack();
     myStack.Push("Hello");
     myStack.Push("World");
     myStack.Push("!");
     // Displays the properties and values of the Stack.
     Console.WriteLine( "myStack" );
     Console.WriteLine( "\tCount:
                                     {0}", myStack.Count );
     Console.Write( "\tValues:" );
      PrintValues( myStack );
  public static void PrintValues( IEnumerable myCollection ) {
      foreach ( Object obj in myCollection )
        Console.Write( " {0}", obj );
     Console.WriteLine();
```

https://msdn.microsoft.com/en-us/library/system/collections.stavery/system/collections/system/col

Uygulama

```
int main(int argc, char** argv) {
    stack<int> stack1;
    for (int i=1;i<=5;i++) {</pre>
        stack1.push(i*10);
    //stack1'i stack'ye gönder
    stack<int> stack2;
    while (!stack1.empty()) {
        stack2.push(stack1.top());
        stack1.pop();
    cout<<"Stack içeriği"<<endl;</pre>
    while (!stack2.empty()){
        cout<<"stack1.top()="<<stack2.top()<<end1;
        stack2.pop();
```